

Normmedvetenhet & Hälsolitteracitet - För en mer jämlik vård

Malena Lau
Kunskapscentrum för Jämlik vård

Jämlikhet

Göra lika

Jämlikhet

Göra lika

Göra olika

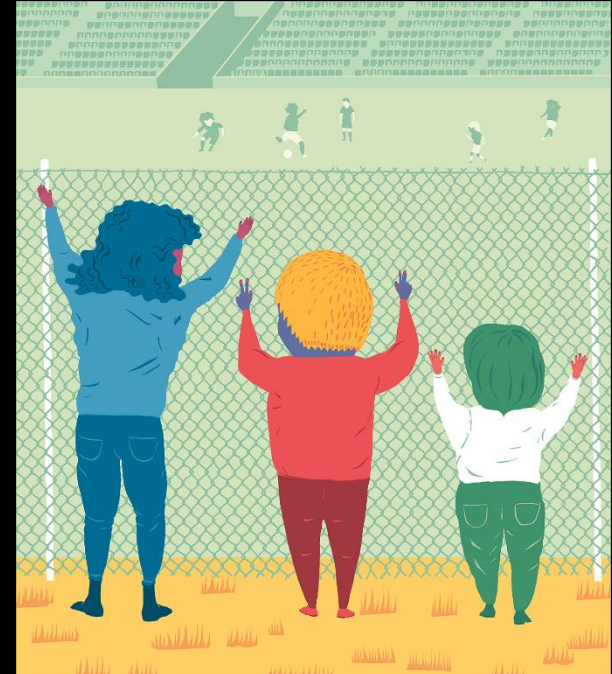
Jämlikhet

Göra lika

Göra olika

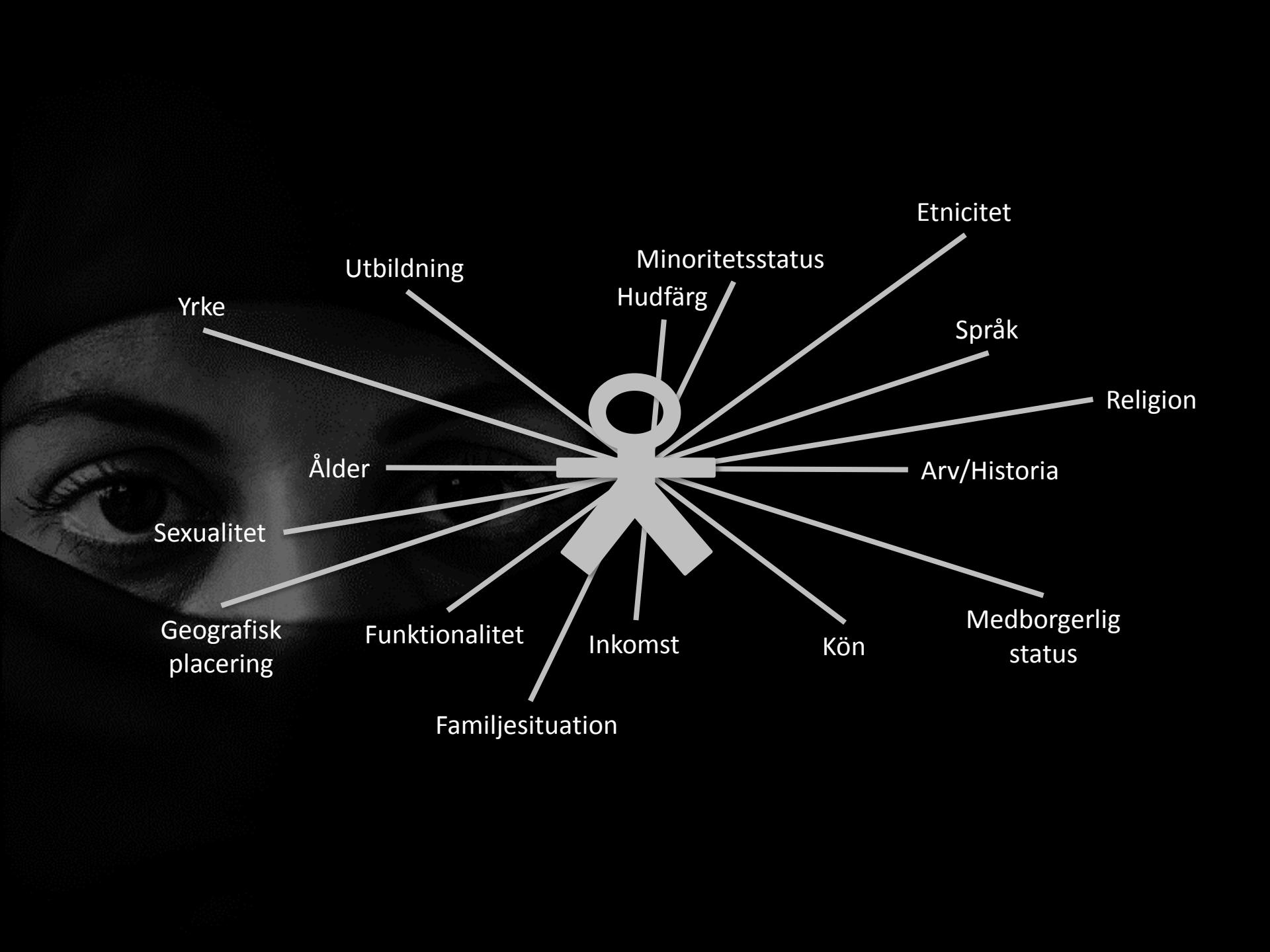

Riva hinder

”Det förebyggande arbetet består av flera delar, där varje del behöver vara jämlik”

**Vilka hinder finns för vård
och hälsa på lika villkor?**

Yrke

Utbildning

Minoritetsstatus

Etnicitet

Hudfärg

Språk

Religion

Arv/Historia

Kön

Medborgerlig status

Inkomst

Familjesituation

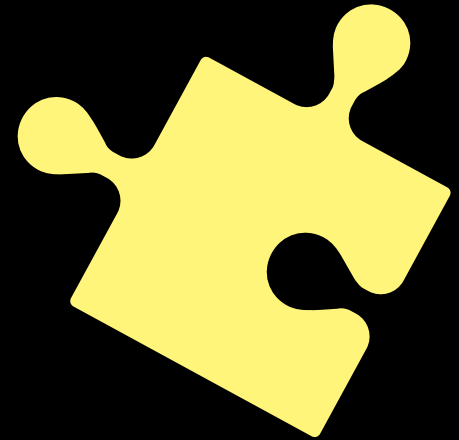
Funktionalitet

Geografisk placering

Sexualitet

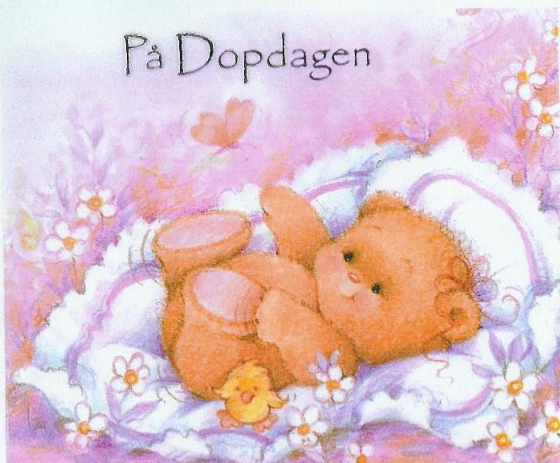
Ålder

Normer och normmedvetenhet

Hur påverkar samhällets normer den vård som ges?

På Dopdagen

Ett litet näpet flickebarn
har påbörjat sitt liv

Så vacker som
hon föddes
Så vacker ska
hon bli

På Dopdagen

Ett gossebarn har
tagit klivet
in i denna värld.

Han har fått smak
på livet
och önskas lycka
på sin färd.

När jag blir stor ska
jag vara med i VM och
sätta den i krysset...

Hjälp barn med cancer

För tjugofem år sedan var barncancer praktiskt taget obotligt. Idag botas ca 75 procent av alla cancersjuka barn. Detta tack vare forskning som lett till bättre behandlings- och vårdmetoder. Barncancerfonden fortsätter stödja forskning och andra insatser med sikte på att inga barn ska drabbas av cancer.

**BARNCANCER
FONDEN**

POSTGIRO: 90 20 90-0
TELEFON: 08-661 56 40
www.barncancerfonden.se

NÄR JAG BLIR LIKA
GAMMAL SOM MAMMA
SKA JAG HA EN HUND
SOM HETER BENGT...

Hjälp barn med cancer

För tjugofem år sedan var barncancer praktiskt taget obotligt. Idag botas ca 75 procent av alla cancersjuka barn. Detta tack vare forskning som lett till bättre behandlings- och vårdmetoder. Barncancerfonden fortsätter stödja

forskning och andra insatser med sikte på att inga barn ska drabbas av cancer. På vägen ska vi genom behandling, vård och rehabilitering se till att de som drabbas överlever och blir botade. Alla barn har rätt till ett fullvärdigt liv.

**BARNCANCER
FONDEN**

POSTGIRO: 90 20 90-0
TELEFON: 08-661 56 40
www.barncancerfonden.se

**Det hade väl ingen
trott, att jag skulle
äga en egen bank**

Vill du också ha en egen bank?
Gå in på dinegenbank.nu

 Länsförsäkringar

**Självklart
äger jag min bank.
Gör inte du det?**

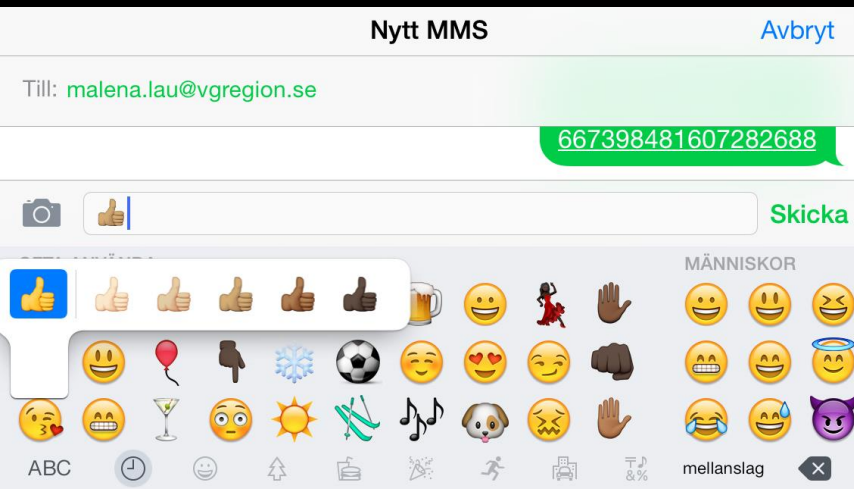
Vill du också ha en egen bank?
Gå in på dinegenbank.nu

 Länsförsäkringar

Vilka är det som syns och vilka inkluderar vi?

Endast
nyblivna pappor får
besöka mottagningen!

Ett steg fram

När du har bestämt dig för att gå på kurs, är det viktigt att du också tar på dig ett par skor som du kan använda under kursen. Jag kommer ifrån min hudfärg eller kan inte bära skor som jag kommer ifrån.

Ett steg fram

Jag berättar om min första flygresa till Stockholm och om hur jag blev en flygare. Jag berättar om min första flygresa till Stockholm och om hur jag blev en flygare. Jag berättar om min första flygresa till Stockholm och om hur jag blev en flygare.

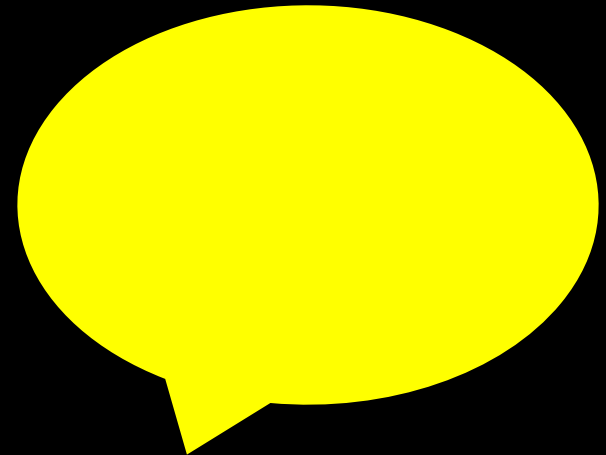

Bild: Nina Hemmingsson

Normmedvetenhet i vården

Vårdpersonalens förhållningssätt till normer påverkar mötet med patienten och är avgörande för hur patienten upplever sig ha blivit bemött. Därmed är förhållningssätt till normer också avgörande för vårdens kvalitet och säkerhet.

- Sofia B Karlsson

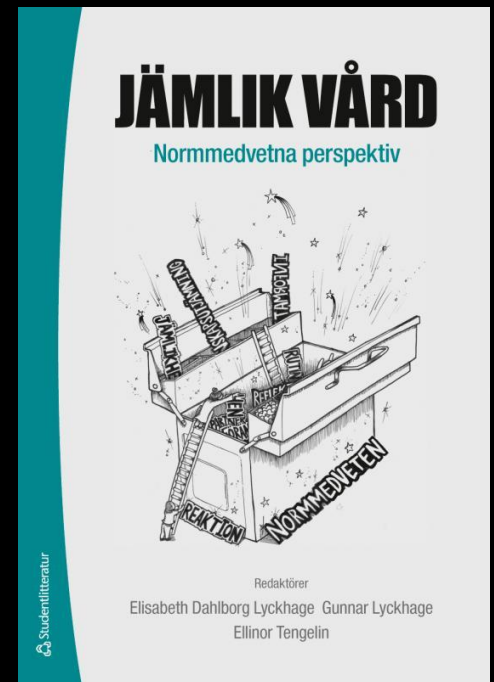
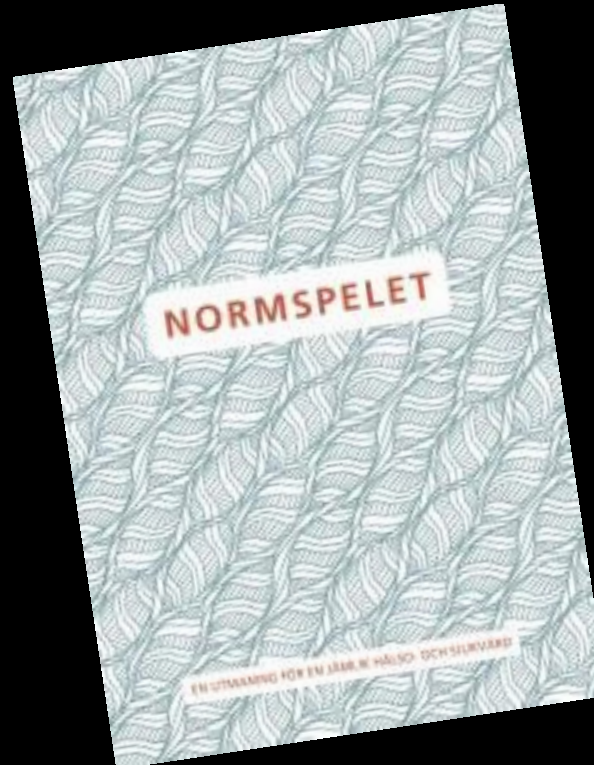

Reflektion

Normmedvetenhet

En förälder blir till - ett verktyg för
jämnt föräldraskap genom utbildning
och reflektion

Normspelet

FRÅGA

Vem bestämmer i behandlingsrummet?

- Styr patienten eller personalen över situationen i behandlingsrummet?
- Fördelas makten på olika sätt i olika situationer?
- Vad påverkas maktförhållandet av?

SANT eller FALSKT?

Det finns bra och dåliga patienter!

- Hur är en bra patient?
- Hur är en bra närstående?
- Finns det patienter som ni uppfattar som besvärliga?
Vad är det ni reagerar på?
- Finns det närstående som ni uppfattar som besvärliga?
Vad är det ni reagerar på?
- Kan detta ha betydelse för vilken behandling patienter får?

HELA SPELET:

<http://www.vgregion.se/halsa-och-varld/vardgivarwebben/amnesomraden/jamlik-varld/normspelet/>

Hälsolitteracitet

En persons förmåga att **få tag**
på, förstå, värdera,
använda hälsoinformation för
att bibehålla och förbättra hälsan

Tre dimensioner av hälsolitteracitet

Funktionell

- Förmåga att läsa och använda skriftlig hälsoinformation.

Kommunikativ

- Kognitiva och sociala förmågor vad gäller att kunna välja ut och kommunicera kring hälsa med andra utifrån den rådande situationen.

Kritisk

- Förmåga att analysera och använda hälsoinformation för att bättre kunna kontrollera olika livshändelser och situationer

Nutbeam, 2008

Vad är en hälsolitterat organisation?

En hälsolitterat organisation är en organisation som hjälper individer att navigera, förstå och använda information och tjänster så att de kan ta hand om sin egen hälsa.

Genom att utveckla hälso- och sjukvården att bli mer hälsolitterat kan man minska de negativa konsekvenserna till följd av de enskilda patienternas skiftande hälsolitteracitet och det leder också mot en mer personcentrerad och jämlik hälso- och sjukvård och bättre hälsa i befolkningen.

Verktöglåda för hälsolitterata organisationer

KALENDARIUM

Jämlig vård och hälsa

Hälsolitteracitet

Verktöglåda för hälsolitterata organisationer

Nationell forskning, rapporter och nätverk

Redskap, metoder och förhållningssätt inom vården

Hälsolitterat organisation

Hälsolitterat individ

Verktöglåda för hälsolitterata organisationer

Här har vi samlat ett antal verktyg som kan användas i hälso- och sjukvårdsorganisationer som vill arbeta aktivt med att göra det enklare för människor att få tag på, förstå, värdera och använda information och tjänster som har med vård och hälsa att göra. Verktögen är dels tänkta att ge en grund för att öka förståelsen av och medvetandet kring frågor som rör hälsolitteracitet och hälsolitterata organisationer, dels erbjuda praktiska verktyg som kan användas i mötet med patienter i den dagliga verksamheten.

Vad är hälsolitterata organisationer?

En hälsolitterat organisation är en organisation som hjälper individer att navigera, förstå och använda information och tjänster så att de kan ta hand om sin egen hälsa. Genom att utveckla hälso- och sjukvården att bli mer hälsolitterat kan man minska de negativa konsekvenserna till följd av de enskilda patienternas skiftande hälsolitteracitet och det leder också mot en mer personcentrerad och jämlig hälso- och sjukvård och bättre hälsa i befolkningen.

<http://www.hfsnatverket.se/verktogslada-for-halsolitterata-organisationer>

Hälsolitteracitet

 Sjukdomarna mässling, påssjuka och röda hund är mycket smittsamma. Om du inte redan är vaccinerad eller har haft någon av sjukdomarna rekommenderar vi att du vaccinerar dig.

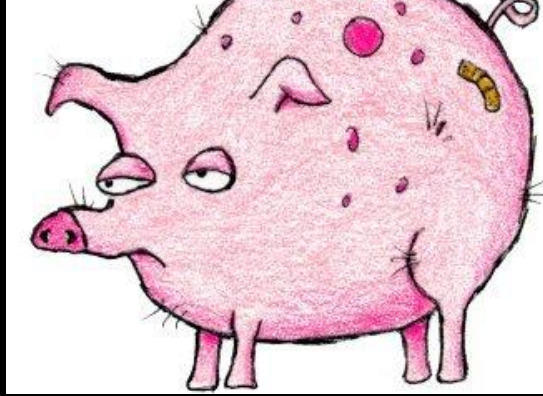
 Vaccinationen är gratis.

 Vissa personer ska inte vaccineras. Läkaren eller sjuksköterskan behöver veta om du är allergisk, sjuk, gravid och vilka mediciner du äter.

 Om det finns möjlighet att du är gravid behöver du lämna ett urinprov. Provet kan visa att du är gravid eller inte.

 När du vaccineras kommer du att få en spruta i din överarm. Det kan göra lite ont. Du kan också känna smärta i området några dagar efteråt.

 1-2 veckor efter sprutan kan du få feber och hudutslag. Detta är inte farligt och går över av sig själv. Kontakta 1177 för sjukvårdsrådgivning om du är orolig.

Valkommen till barnmorska för cellprov (pap smear)

Svenska

Uppstick cellförändringar i tid! Välkommen att komma och testa dig hos en av våra barnmorskor. Regelbundet ta cellprov från livmoderhalsen (pap smear), kan man upptäcka och förebygga livmoderhalscancer. Vill du veta mer? Gå in på www.cellprov.se. Alla kvinnor i Sverige mellan 23 och 60 år blir kallade.

Engelska/English

Detect cervical abnormalities in time! You are welcome to see one of our midwives for a Pap smear. regular Pap smears makes it possible to detect and treat abnormal cervical cells, thus preventing cervical cancer. All women in Sweden aged 23-60 are invited to have Pap smears at regular intervals. Do you want to know more? There is more information at www.cellprov.se.

Spanska/Español

Detectar neoplasias y cáncer cervical a tiempo! Le invitamos a realizar un control ginecológico con algas muestros marcos. Mediante control periódico de Papanicolaou podemos descubrir y tratar las neoplasias de estado inicial. De este modo puede Ud. prevenir el cáncer cervical uterino. ¿Necesita más información? Vaya a www.cellprov.se. En Suecia, todas las mujeres entre 23 y 60 años de edad son llamadas a control.

Franska/Français

Dépistez les modifications cellulaires à temps! Une de nos sages-femmes vous accueillera pour vous faire le test régulier. Les échantillons de cellules prélevés sur le col de l'utérus (frottis vaginal), nous permettent de détecter et traiter précocement les modifications cellulaires et donc prévenir le cancer du col de l'utérus. Pour de plus amples renseignements, visitez www.cellprov.se. Il est recommandé à toutes les femmes en Suède âgées de 23 à 60 ans à se faire tester.

Türkiska/Türkçe

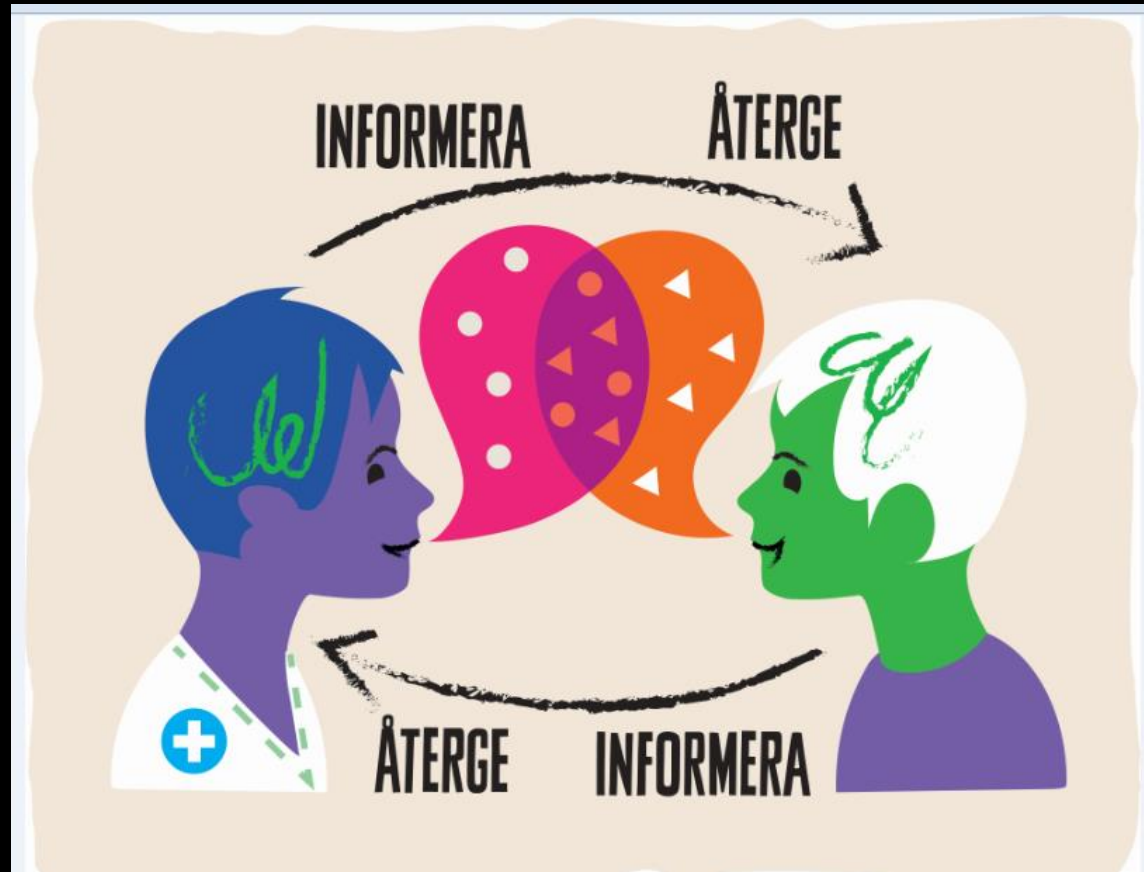
Rahim ağzı hücrelerinde meydana gelebilecek normal olmayan (atipik) değişikliklerin erken teşhisi için size test yaptırmanız için davetیه bulumyoruz. Test kurumumuzda görevli bir ebe tarafından yapılacaktır ve ücretsiz olacaktır. Düzenli olarak yaptırıldığında takdirde normal olmayan hücre değişikliklerini erken fark edebilirsiniz. Bu tür kolayca tedavi etmek ve böylelikle rahim ağzı kanserini önleyebilirsiniz. Daha fazla bilgi için ginekoloji web sayfası: www.cellprov.se. Bu çağrı ilavecekteki 23-60 yaş arasındaki tüm kadınlara yapılacaktır.

Albanska/Shqip

Zbulo ndryshimet e qelizave me kohë! Mirë se vjen që të testosh veten te njëra nga mamirët tona. Duke marrë rregullisht provet e qelizave nga qafa e mtrës (pap smear), mund të zbulohen dhe të trajtohen ndryshimet e qelizave dhe në këtë mënyrë të parandalohet kanceri i mtrës. A dëshiron të mësosh më shumë? Hyr në faqen e internetit www.cellprov.se. Te gjitha gratë në Suedi të moshës udhëzimet 23 dhe 60 vjeçe do të ftohen.

Teach-back i Västra Götalandsregionen

vgregion.se/forstamigratt

Patienten återberättar

Personalen återberättar

~~Har patienten förstått?~~

Hur har jag förklarat?

Hur kan vi i våra förvaltningar och inom HFS-nätverket utveckla vårt arbete mot en mer jämlik vård och hälsa med fokus på normkritik och hälsolitteracitet?

Läs mer och följ oss!

www.vgregion.se/jamlikvard

www.facebook.com/jamlikvard

Malena.lau@vgregion.se

